

АУТЕНТИФІКАЦІЯ КОРИСТУВАЧІВ НА ФІЗИЧНОМУ РІВНІ В РАДІОМЕРЕЖІ УПРАВЛІННЯ

А.М. Носик

(подав д.т.н., проф. Ю.В. Стасев)

Проводиться аналіз аутентифікації користувачів в радіомережі управління з множинним доступом при використанні фазоманіпульованих сигналів.

Одним із головних елементів, що визначають механізм захисту інформації в радіомережі управління, є метод багатостанційного доступу, що забезпечує вирішення конфліктів та децентралізованого управління в радіомережі управління. Проте реалізація цього методу висуває на перший план проблему аутентифікації користувачів та інформації, що циркулює в каналі радіомережі управління.

Проведемо аналіз аутентифікації користувачів в радіомережі управління з множинним доступом на фізичному рівні при використанні фазоманіпульованих сигналів (ФМ).

Кількісно аутентифікація на фізичному рівні оцінюється імовірністю прийому хибного сигналу P_x . Тоді, при використанні в радіомережі управління ФМ сигналів, імовірність прийому помилкового сигналу з обліком дії в радіомережі, шуму та сигналів, що перешкоджають, запишеться у вигляді

$$P_x = P_n P_c + (1 - P_n) P_m, \quad (1)$$

де P_n - імовірність постановки заважаючого сигналу;

P_c - імовірність помилки при дії заважаючого сигналу;

P_m - імовірність помилки при відсутності заважаючого сигналу.

Для обчислення P_m і P_c потрібно знайти щільність розподілу імовірностей випадкового розміру, що характеризує амплітуду напруги на вході вирішального пристрою в момент повної згортки сигналу [1]. Умовна щільність розподілу імовірностей на вході синфазного і квадратурного каналів некогерентного приймача, де діє корисний сигнал, що заважає сигнал і шум, є узагальнена релеєвська щільність, а щільність на виході каналу де діє шум є просто релеєвська щільність [1].

У результаті безумовна щільність розподілу імовірності на вході вирішального пристрою має вигляд

$$\varpi_{\text{ВХВП}}^{\text{C}}(y) = \int_0^{E_i + E_M R} \int_{E_i - E_M R}^{\infty} \varpi(\alpha/R) \int_a^{\infty} \varpi(y/\alpha) dx d\alpha dR, \quad (2)$$

де (α/R) - щільність розподілу імовірності випадкової величини α , що є функцією випадкових величин $(\varphi_c - \varphi_m)$ і ступеня кореляції сигналів R ;

$\varpi(y/\alpha)$ - умовна щільність імовірності, що характеризує напругу на вході вирішального пристрою, при дії сигналу, що заважає; E_i і E_M - енергія корисного і перешкоджаючого сигналів; $a = 0$, якщо $y > 0$ та $a = -y$, якщо $y < 0$.

У [1] показано, що розподіл косинуса різниці фаз, незалежних і рівномірно розподілених на інтервалі $[-\pi, \pi]$, еквівалентний розподілу косинуса рівномірно розподіленої на інтервалі $[-\pi, \pi]$ випадкової величини. Аналогічно позначимо $\xi = \cos(\varphi_c - \varphi_m)$. Функція розподілу випадкового величини ξ визначається як

$$\varpi_{\xi}(x) = \frac{1}{\pi} \sqrt{1 - x^2}.$$

Звідси

$$\varpi_{\alpha}(y) = \varpi_{\xi}[\psi(y)] \frac{d\psi(y)}{dy}, \quad (3)$$

де $x = \psi(y)$ - зворотна функція для $\alpha = \varphi(\xi)$.

З урахуванням (3) $\varpi(y/R)$ має вигляд

$$\varpi(y/R) = \frac{\alpha}{\pi E_i E_M R \sqrt{1 - \left(\frac{\alpha^2 - E_i^2 - E_M^2 R^2}{2E_i E_M R} \right)^2}}. \quad (4)$$

Умовна щільність розподілу імовірності випадкової величини, що характеризує напругу на вході вирішального пристрою некогерентного приймача при дії на робочий сигнал заважаючого сигналу, має вигляд [1]:

$$\varpi(y/\alpha) = \int_a^{\infty} \frac{x}{\sigma_0^2} \exp\left\{-\frac{x^2 + \alpha^2}{2\sigma_0^2}\right\} I_0\left(\frac{x\alpha}{\sigma_0^2}\right) \frac{x+y}{\sigma_0^2} \exp\left\{-\frac{(x+y)^2}{2\sigma_0^2}\right\} dx, \quad (5)$$

де σ_0^2 - дисперсія розподілу; I_0 - функція Беселя нульового порядку.

Підставивши (4), (5) у (2) визначимо вірогідність P_c наступним виразом:

$$P_c = \int_0^1 \int_a^\infty \frac{x}{\sigma_0^2} \exp\left\{-\frac{x^2 + \alpha^2}{2\sigma_0^2}\right\} I_0\left(\frac{x\alpha}{\sigma_0^2}\right) \int_0^\infty \frac{x+y}{\sigma_0^2} \exp\left\{-\frac{x^2 + \alpha^2}{2\sigma_0^2}\right\} dx \times$$

$$\times \int_{E_i - E_M R}^{E_i + E_M R} \frac{\alpha}{\pi E_i E_M R \sqrt{1 - \left(\frac{\alpha^2 - E_i^2 - E_M^2 R^2}{2E_i E_M R}\right)^2}} dx dr dy da \quad (6)$$

У [1] показано, що подвійний інтеграл по x, y дорівнює $0,5 \exp\left\{-\alpha^2 / 4\sigma_0^2\right\}$. Отже, P_c має вигляд

$$P_c = \int_0^1 \int_{E_i - E_M R}^{E_i + E_M R} 0,5 \exp\left\{-\frac{\alpha^2}{4\sigma_0^2}\right\} \frac{\alpha}{\pi E_i E_M R \sqrt{1 - \left(\frac{\alpha^2 - E_i^2 - E_M^2 R^2}{2E_i E_M R}\right)^2}} d\alpha dr. \quad (7)$$

Використовуючи [2] перетворимо вираз (7) до вигляду

$$P_c = \frac{\sqrt{2\pi}}{4\pi h_i h_M} \exp^{-0,5h_i^2} \left\{ (h_i + h_M) \Phi(h_M + h_i) - (h_M - h_i) \Phi(h_M - h_i) + \right.$$

$$\left. + \frac{2}{\sqrt{2\pi}} \left\{ e^{-0,5(h_M + h_i)^2} - e^{-0,5(h_M - h_i)^2} \right\} \right\}, \quad (8)$$

де $\Phi(Z)$ - функція Крампа;

$$h_j = \sqrt{\frac{E_j}{N_0}}; \quad N_0 - \text{спектральна потужність шуму.}$$

Для обчислення P_M необхідно знайти щільності розподілу на виході каналу, де діє корисний сигнал і шум, та каналу, де діє перешкоджаючий сигнал і шум. Обидва ці розподіли є узагальнені релеєвські розподіли.

Імовірність прийому помилкового сигналу P_M визначається інтегралом аналогічним (6):

$$P_M = \int_0^1 \int_0^\infty \frac{x}{\sigma_0^2} \exp\left\{-\frac{x^2 + E_i^2}{2\sigma_0^2}\right\} I_0\left(\frac{x E_i}{\sigma_0^2}\right) \int_0^\infty \frac{(x+y)}{\sigma_0^2} \times$$

$$\times \exp\left\{-\frac{(y+x)^2 + E_M R}{2\sigma_0^2}\right\} I_0\left(\frac{(x+y) + E_M R}{\sigma_0^2}\right) dy dx dr. \quad (9)$$

Інтеграл (9) за аналогією з [1] може бути приведений до виду

$$P_M = 1 - \left(\frac{e^{-0.5h_i^2}}{3\sqrt{2\pi}h_i h_M} \right) \left\{ (h_M + h_i)^3 \Phi(h_M + h_i) - (h_M - h_i)^2 \times \Phi(h_M - h_i) + \right. \\ \left. + \frac{2}{2\pi} \left\{ (h_M + h_i)^2 e^{-0.5(h_M+h_i)^2} - (h_M - h_i)^2 e^{-0.5(h_M-h_i)^2} \right\} \right\}. \quad (10)$$

Імовірність помилки через дію шуму $P_{ш}$ дорівнює

$$P_{ш} = 0.5e^{-0.5h_i}. \quad (11)$$

Імовірність постановки хибного ФМ сигналу з заданим ступенем кореляції визначається виразом [3]:

$$P_n = \frac{1}{0.125L \left[(1+R)^{1+R} (1-R)^{1-R} \right]^{0.5L}}; \quad (12)$$

$$P_x = \frac{1}{0.125L \left[(1+R)^{1+R} (1-R)^{1-R} \right]^{0.5L}} \frac{\sqrt{2\pi}}{4\pi h_i h_M} e^{-0.5h_i^2} \left\{ (h_i + h_M) \times \right. \\ \times \Phi(h_M + h_i) - (h_M - h_i) \Phi(h_M - h_i) + \frac{2}{\sqrt{2\pi}} x \left[e^{-0.5(h_M+h_i)^2} - \right. \\ \left. \left. - e^{-0.5(h_M-h_i)^2} \right] \right\} + 0.5 \frac{1}{0.125L \left[(1+R)^{1+R} (1-R)^{1-R} \right]^{0.5L}} e^{-0.5h_i}. \quad (13)$$

З використанням виразу (13) був проведений аналіз імовірності на-в'язування хибного сигналу. Отже імітостійкість і перешкодозахищеність радіомережі може бути підвищена за рахунок розширення ансамблю використовуваних сигналів, збільшення ступеня невизначеності конкретної форми сигналу, а також зменшення ступеня кореляції між сигналами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пышкин И.М. Теория кодового разделения сигналов. – М.: Связь, 1980. – 208 с.
2. Бейтман Г., Эрдели А. Таблицы интегральных преобразований. – М.: Наука, 1969. – 582 с.
3. Варакин Л.Е. Теория систем сигналов. – М.: Сов. радио, 1978. – 304 с.

Надійшла до редколегії 5.09.2000